

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 22 Ianuarie st. v.
3 Febr. st. n.

Va esi, joi'a si duminec'a.

Redactiunea in
Közép-utca nr. 395.

Nr. 7.

ANUL XVII.

1881.

Pretiuł pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Ceva despre danțu.

Danțul este erumperea însufletirii, ce prin farmecul sunetelor sentimentale, ne atrage corpul spre mișcări grațioase și ne avânta în patri'a iluziunilor.

Nici că este pentru femei diua mai încântătoare și așteptată cu atât doru, ca și a balului ori a petrecerilor împreunate cu danțu; căci numai danțul légana animile tinere pe sinul atâtor visuri fericite, el realizeza atâte dorințe scumpe și ierasi numai el ne dă ocaziune la o convenire mai amicabile, mai desfetătoare.

În danțu se respândesc cochetariile, se ațintesc privirile asupra toaletelor frumoase și elegante, iera critic'a e abundanta în materialu.

Fetițele dragalase și junii plini de speranța, manifestă interesu reciproc, căci nu se scie, ce va aduce viitoriul.

Danțul — între marginile rațiunii — e privitu cu totu dreptul și ca exercițiu gimnasticu, care țintesc la dezvoltarea corporala, și ast'a în deosebi pentru femei.

Să fiu înse scusat, amabile cetitorie, când îmi permitu a ve atrage atențiunea la unu reu, ce ve amerița în proporțiunea însufletirii mari pentru danțu. Acestu reu, care pretinde adese ori jertfe, este *esagerarea în dantiu*. Abiá mai este altu tiranu îngrozitoru, care se fia nimicitu atâte animi în flórea vietii ca și danțul esageratu! Fetițele frumoșele mergu din mâna în mâna, jóca în continuu, se sfiescu a se scusá de o parte, iera de alta parte sânt pré însufletite pentru danțu, și cine scie, deca nu pentru cel din urma în viața?

Tóte și-au marginile lor, și cel ce nu ține contu de aceste otare, nu arare ori platesce cutezanța sa cu ênsasi viét'a.

Dar mai are danțul modernu și altu defectu stricaciosu pentru societate. Astadi e mai la ordinea diiei vaierarea: Fetițele noastre sânt pré lucsoșe, pretensive. Așa se cânta junii nostri, când e vorb'a de însuratóre. Și óre n'au dreptate? Ba au în mare parte, căci lucsul orbitoriu se respândesc pâna și în clasele mai scațate.

Dar trebuie să punemu și o alta întrebare, adeca: Cui e caus'a, că fetițele noastre iubescu lucsul în detrimentul binelui? Rspundemu cu unu categoricu: *junii, tinerii nostri*. Dênsii jóca mai desu cu acea copila, care are toaleta mai eleganta, iera biét'a copila mai sermana e uitata, ea nu-si petrece ca altele mai orbitorie. Și urmarea trista e, că cu alta ocaziune și copil'a mai sermana — voindu a luá parte la danțu, la distragerea ei mai placuta — se presinta într'o toaleta mai prețiosa, mai atragátore, și atunci se vedi minuné! copil'ța jóca pe 'ntrecute.

Să introducemu simplitatea, și vom vedé, că fetițele noastre nu vor rumpe cu diferite înfrumșetiri scumpe pentru toaletele lor de metasa?! Și ast'a deprinde dela tineri.

Să delaturámu aceste dóue defecte mari și fórté periculóșe, și atunci putemu subscrie din totu sulletul ceea ce a diisu Deparațianu despre danțu:

Danțul, cântul si amorul
Sunt isvorul
Fericirii omenesci.

Lazaru P. Petrinu.

Ceriuł stelosu.

— Fragmentu astronomicu. —

(Urmare.)

Și Bootes și Arcturus și Corón'a nordica cu Gem'm'a mai lucescu la resaritu. Mai departe spre nordu se radica *Ercule* cu Lir'a și cu Lebed'a.

Aprópe de zenitu vom vedé acuma *Carul cel mare*, care în lun'a acést'a culmineza mai supremu.

*

Cântul filomelei ne légana în lun'a lui maiu — și miróșele pupilor de flori ne adormu visându placutu, căci regiunea noptii a lunei acesteia stă acoperita de atare ceta. De luciul ultimul al luminei de qi leșineza acuma stelele în focul lor — și numai stelele de prim'a marime se mai potu vedé.

Din Drumul de lapte abiá se mai vede o mița urma.

Orion se cufunda în apusul de nordu, și mai de parte, în partea drépta, stă *Taurul* să cada.

Numai *Procyon* în *Canele micu* este stéu'a cea mai frumoșă din serile lui maiu. Semnele zodiacului stau acuma cu multu mai sus, de cât în lun'a trecuta. Noi le vedemu pe ceriuł de sud.

Acolo schinteiéza *Castor* și *Pollux* în semnul *Gemenilor*; *Regulus* cu *Denebola* în *Leu*; *Spic'a* cu *Vindemeatrix* în *Feciór'a* — și în resaritul de sud apare *Scorpionul* în a cărui mijlocu stă *Antares*. La apusul de sud aflámu *Leul* și *Racul* în semnul cel mare al *Napárcei* și sub acést'a vine *Alphard* unde ochiul acutu va mai zarí o steluta micuța, care este *Pisic'a*.

Da, pisic'a domestica a renumitului astronomu *Salandé*, care numai de gluma și-a aruncatu pisic'a pe ceriu. Astronomii din timpul mai nou au primitu numirea acést'a seriosu.

Acolo, în resaritul de sud, unde *Scorpi'a* resare, a aparutu deja și *Ophiuchus*, *Portatoriul de șerpi*; acesta

este unu semnu foarte mare pe ceriu, începându dela capul lui Hercule se lungesce pâna la Scorpionu.

Stéu'a cea mai flacarătoare i stă la capu, și alt'a, asemenea se afla la grumațul șerpelui pe care Ophiuchus îl ține cu ambele mâni.

Mai departe spre nordu resare *Vulturul* lui Joe cu Atair, dupa cum îl numiau Elenii. De sub aceste se ivesce și *Antinous*, o steluța palida; Antinous inecându-se în fluviul Nilului, Împeratorul Adrianu i redică temple și statue în onôrea amicului perdutu; alti adoratori de alui Antinous i sacrificara unu semnu celesticu, ca cu atât mai tare să mângăie pe Adrianu.

Jos, pe orizontele dela miédjadi lucescu și unele stele de a le *Centaurului* a cărui stea mai frumoasă pe ceriul nostru nordicu nu se vede nici odata.

Să cautămu la zenitu! Acolo stau *Pletele Berenicei* și *Capăii*; la resaritu mai departe vedemu pe *Bootes*, *Corón'a Areturus* și *Gemm'a*.

Sus, la miédja-nópte lucescu *Ursii* și *Balauzele*; în apusul de nordu *Aurig'a* și *Capella* iera în partea de nordu, înapoi, într'o situațiune întôrsa vom află *Cassiopeja*, mai jos *Perseus* și *Andromeda*.

La resaritu lucesce acuma *Lir'a* cu *Nega*, și *Lebed'a* cu *Deneb* și *Albiros*.

*

Sórele culmineza în lun'a lui iunie mai sus și lumin'a lui se mesteca cu întunecimea noptii, încât crepuscul la miédju noptii reține stelele de a luci înocatu. Numai focul stelelor de prim'a marime ajunge pâna la noi; *Areturus* și *Spic'a* lucescu pe partea ceriului de vestu-sudu și jos, la amiedjadi șede *Antares* în semnul *Scorpiei*. *Vega* cu Atair stau la resaritu, și *Regulus* cu *Denebola* în apusu. În murgitul ceriului de nordu vom vedé *Capell'a* în *Aurig'a*, și la resaritul de sudu ardu în focu viu frumoșele stelele *Lebedei*. Între aceste stă *Pegasul*, *Andromeda* și *Cassiopeja*. Chiar și *Ursul mare* se vede binisoru la apusul de nordu, iera *Bootes* cu *Capăii* stau în apusul de sudu. Cam pe la cin'a mare apare *Castor* și *Follux* și *Vindematrix*, și stelele *Cumpenei* și a le *Portatoriului de șerpi (ophiuchus)*. Pe partea orizontului de ostu-sudu resare acuma unu semnu nou din *Zodiacu* — *Venatoriul*, pe acărui peptu lucescu 2 stele. La începutu constă semnul acesta dintr'unu brațu ce ținea unu arcu încordatu. Mai târđiu au facutu astronomii din brațul acesta unu Centauru ce-si încordă arcu; dupa mitologia acesta aru fi *Crotus*, educatoriul muselor și inventatoriul de tactu; dora e chiar *Chiron*, educatoriul lui *Achilu*.

Sunt 5 luni deja trecute, de când nai'a lumii noastre — pamântul ne pórtă prin spaciurile nemarginite din universu. Acusi, acusi ne apropiămu de fruntari'a estrema a caletoriei noastre, de unde apoi ier ne rentorcemu, vedi bine pe alta cale. Numai 41 de milioane de mile sunt dela portul imbarcatoru.

Căti caletori nu se mai reîntorcu vii cu noi, și căti alti pasageri noi s'au suitu de atunci pe nai'a acésta! Minunate sunt lucrurile tale, Dómnne!

Și ore nici o stramutare să nu se fi întemplatu în caletori'a acésta? Da, unele stele apar ca și în lun'a lui ianuariu; inse par că nai'a lumii noastre, pamântul, stă pe locu.

Stelele stau înca în ordinea lor mai de demultu. *Vega* nu s'a apropiatu de Atair, nici *Areturus* de *Spic'a*. *Capell'a* nu apare mai mare decât alta-data. Ceriul e totu acela, inse în alta situațiune. Déca ne vom sui pe atare naia, atunci plutindu vom vedé, că pomul rămâne napoi de noi, iera vârful unui munte rămâne pe lângă noi. Vedi bine, pomul acela erá mai aproape de noi, decât muntele însusi. Deci, așa este și pe ceriu, unele stele stau mai aproape de noi, de cât altele. Departe stau stelele de noi, dara mai puternic este cercul acela,

pe care pamântul rotesce. Și apoi ce este *mare* în universu? Să ne aruncămu cugetul pe atare cometa, ce se întorče pe dupa sóre — și apoi atunce Dómnne! cât de micu trebuie să apara cercul acela!

Precum inse calea pamântului fiindu observata de pe alta stea, chiar așa trebuie să ne apara atare stea observata de pe pamântu.

Colo la resaritul de sud lucesce lamp'a *Lebedei* și la stâng'a de *Deneb* ce este stéu'a mai frumoasă din *Lebedea* se mai observa prin telescop o stea micuța căreia renumitul astronomu *Bessel* la an. 1838 i-a aflatu osi'a parala, vedi bine, numai de $\frac{1}{3}$ de secunde de mare, de și îndepartarea steluței acesteia e de 12 bilioane de mile. Deci, stéu'a acésta este cea mai aprópe de pe ceriul nostru nordicu.

120.000.000.000 de mile geogr. Ce va să dăca acésta? Ca să avemu cunoscinti'a mai chiara a distanței amintite, noi vom face ca caletoriul acela, care nu dupa mile, ci dupa ore își mesura caletoria sa. Noi punemu rađ'a de lumina ce se întinde pâna la noi ca de fuga-toriul nostru, și spaciul prin care acésta umbra într' unu anu de zile — de ór'a de drumu.

Atunce numai în $9\frac{1}{4}$ de ani va ajunge rađ'a aceea la noi pe pamântu — totu aceea lumina care în 8 m. și 18 s. ajunge dela sóre la pamântu. Numai o stéua, (de pe ceriul de sud inse), frumoș'a *Centaurului* stă mai aprópe de noi de cât focul *Lebedei*. Astronomul ne spune, că numai *Vega*, Stéu'a polara, *Arcturus* și *Sirius* și *Capell'a* pošedu secure osi' paralele de $\frac{1}{25}$ — $\frac{7}{10}$ de secunde, care ne arata o distanța de 9—80 de ani de lumina.

Din acésta se vede, că unele stele stau cu multu mai multu îndepartate de noi, de cât sórele însusi. Cine póte mesurá acele afunđimi fără capetu unde minunele universului și-au domiciliul eternu! Astronomul *Herchel* ne spune, documentându, că unele sunt de 400 ori mai îndepartate de pamânt de cât steluța *Lebedei*. Ce ideia colosala! Așa dara, lumin'a stelelor acelora a începutu cu 4000 de ani înainte de a patrunde pâna la pamânt — deci, noi nu vedemu stelele aceste cum sunt de presente, ci numai cum au fost înainte de 4000 de ani! Un'a, dintre acele stele îndepartate, déca numai de cât s'aru stinge — ochii muritoriului, a erei de astadi nu ar puté observá stingerea stelei acesteia din caus'a distanței sale.

Cine cunósce totalitatea istoriei universului etericu?

*

Iéta deja, că pamântul în lun'a lui iulie se întorče pe alta cale înapoi, pentru ca noi să putem vedé mărirea ceriului și din alt'a parte.

Feciór'a și *Ophiuchus* au înaintatu pe ceriul dela apusu, *Leul* inse sta în apusul de nordu, ca să apuna.

Jos, la amiedjadi stralucesce *Hercule* și *Corón'a*. În semnul *Vulturului* resare la resaritu acuma *Atair* și sub acesta se vede *Antinous* și *Delfinul*; sus, peste acésta sta *Lir'a* cu *Lebed'a*. Jos la vale, pe ceriul ostului de sud apare *Venatoriul*, și *Capriorul* s'a radicațu în sus spre *zodiacu*. Mai departe spre resaritu se vede și *Udatoriul* ducându-se pe orizontu în sus.

Caprioru este unu semnu micu și fără autoritate.

Sus, la nordu iera lucescu *Cumpen'a* cu *Carele ceriului* și sub ele schinteița *Capell'a* în semnul *Aurigei*.

În ostul de nordu aflămu pe *Cassiopeja* și aprópe de orizonte sta *Perseus* și *Andromeda*.

Ori acuma ce se fia, că flacaratoriul *Algol*, capul medusei din semnul lui *Perseus* — astadi nu apare nici de cât?

(Va urmá.)

A. S. Simonescu.

S A L O N U :

D e l a A r a d .

(Vięta sociala consolidata. — ședătorile inteligenței, — balul, — serata tinerimei institutului ped. teol., — mișcaminte literare: dl Goldiș și dl Mangra, — profesori noi, — scaderea populațiunii române.)

Când natur'a se pune pe somnul de ierna, lumea se trage la orașe, și apoi lucru firescu că unde e lume mai multa, e și vięta mai animata. Aradul, ni dă exemplul cel mai eclatant la acęsta afirmațiune. Aradul de vęra nu sęmena cu cel de ierna. Tęta lumea, și așă și românimea care peste vęra a petrecutu la vii, la băi, în caletorii, iern'a ięrasi se aduna în orașu și apoi se încep desfętările de ierna, discușiunile cestiunilor de di, de interes cultural, material, social și politice. (Aceste din urma remănu decomunu numai discușiuni.)

Vięta animata ca în iern'a asta n'au avutu românii din Arad decând incetase activitatea „Asociațiunii” și a „clubului politic”. În primul loc trebuie sę amintesc convenirile și petrecerile sociale cari ni presenta o vięta sociala consolidata; persónele cari de ani erau totu antagoniste în cause publice, nu fac sę se traduca în vięta sociala acest antagonism — fia-le spre lauda!

O serie de petreceri la mai tęte familiile se arangęza sęr'a sub numele de „Ședători”, cari au reușitu fęrte bine.

Balul ce se va arangia în 17 febr. st. n. în „Crucea alba” promite fęrte mult, judecând de dupa zelul arangiatorilor și pregatirile familielor din locu și provincia.

În diu'a de St. Ion tinerimea dela institutu ped. teol. care a formatu o societate de lectura, și are un orchestru musical și un cor vocal, a adunat în sala mare a institutului tęta inteligența, care în frunte cu dl episcopu a ascultat cu viua placere și a încuragiatu prin aplause producțiunile modeste ale tinerilor nostri, ba a și înavușitu cas'a cu o sumulița frumósa.

Dar nu numai pe terenul socialu ne întâlnim cu bucuria cât de des; am început a mișcă și cęștiuni literare de importanța eminamente naționala. Rdsm. d. I. Goldiș profesorul de limb'a și literatur'a romána la liceul statului a scrisu și edatu o broșura în limb'a magiara: „A román nyelv latinsága”. Acęsta este o scriera polemica ca respunsu sdrobotoru pentru dl dr. Réthy, care în un ciclu de articli reproduși din „Alföd” și edati în o broșura sub titlul „Anonymus és az erdélyi oláhok”, cautá originea románilor la slavi, bulgari, tatar, numai la coloni'a romána a Daciei nu, ięra limb'a nęstra o derivá dela cea slava. Dl Goldiș cu respunsul seu plinu de erudițiune profunda a obținutu recunoșcința meritata pána și dela cele trei foi straine de aici „Alföd”, „Arad és Vidéke” și „Arader Zeitung”.

Pe când dl Goldiș a combatut pe Réthy în punctul limbei, ięr acesta a susținut și mai departe ipotes'a originii slavo-bulgare a románilor, vine Rds. d. V. Mangra profesorul de teologia și într'una disertațiune scęta înaintea unui publicu numerosu și alesu romănu, cu date scóse din isvóre bisericesci și lumesci a nisuitu nu fęra succesu a constatá continuitatea între colonięle lui Traianu și românii seu daco-românii de adi. A constatatu adeca cu cea mai mare probabilitate și cu cęrți bisericesci a mána, că imperatul Aurelianus în anul 274 d. Chr. n'a trecut cu tęta coloni'a peste Dunare.

Discursul lucratu cu profundu studiu fu ascultat cu mare atențiune, și aplaudatu cu entusiasmu. Se aș-

tepta cu multa interesare publicarea lui. Fói'a locala „Arader Zeitung” aprețuiesce magulitor ostenelele autorului.

Institutul pedagogico-teologic a cęștigatu puteri noi prin alegerea înca a trei profesori: dl Hendl direct. conservatorului musicalu, pentru cęntul armonie, care a și începutu instruirea elevilor în liturgi'a cap-d'opera dela Petersburg; apoi mai este alesu pentru teologia dl Romul Ciorogaru stipendiatul diecesei, care și-a finit studiile în Lipsca și Bonna; ięra la pedagogia este ales dl I. Ghibu. Dlui dr. G. Vuia prof. de igiena s'a mai datu spre propunere medicin'a poporala.

Vorbindu de igiena, îmi veni în minte trist'a icóna ce ni presenta ultim'a conscripțiune a sufletelor. În mai tęte comunele romănesci s'a constatatu, (în comit. Aradului) o descrescere desastrósa a populațiunii. În Arad (orașu) numai suburbiile romănesci Gaiu și Potora au scađutu în populațiune, tęte celelalte presenta o creștere continua!

Avis celor chiamati!

Coresp. ord.

C e e n o u ?

Dela curte. Maj. Sa regin'a va plecá în 14 l. c. spre Engliter'a și se va rentórcce de acolo pe la mijlocul lui aprilie. — **Mostenitorul de tronul Rudolf** se va rentórcce la 6 l. c. din Brusela și la 9 va din Viena în caletori'a ce va face prin Egipt. Contele Bombelles nu va fi în suit'a Alteței Sale, căci a înșciințat, că este bolnav.

Diet'a a încheiat vinerea trecuta debaterile asupra dării de consum, și sâmbeta a vorbitu numai propunetorul Helfy, căruia i-a respunsu apoi ministrul de interne Tisza. Urmă votarea, care stęrní cea mai mare interesare, de mult n'a fost la camera atátia deputati ca asta-data. Numai cincideci au absentatu. Cu guvernul au votatu 207, în contra 186, așă dara majoritatea guvernului a fost de 21. Trei ęnsi din partid'a guvernamentală votara în contra guvernului. Deputatii románi votara astfel: cu guvernul dnii Constantini, Jurca, Mișiciu, Alesandru Pap, Romanu, Serb, Strevoiu; în contra dnii Cosma, Mihali și Ioanovicu; absentara dnii Doda și Georgie Pap. Dupa votare începutu debateria speciala. Ca rezultat al votării se dice a fi, că guvernul — vedęnd că are numai o mica majoritate, cu care nu prę cutęza a conduce alegerile viitoare — ar fi decis sę faca compromis cu o parte din partid'a opoșițiunii întrunite. Tot în acest loc însemnám, că deputațiunea regnicolara croato-ungara a reeșit a complaná cęștiunea înmulțirii deputaților Croației în diet'a Ungariei astfel, că numărul acestora în camera s'a urcat dela 34 la 40, acelor din cas'a magnatiilor dela 2 la 3.

Unu ministru, care înca n'a vorbit. Unde? Înțelegem în dieta. Pe când ceialalti ministri din când în când mai au și câte o di mai grea, când opoșițiunea i interpelęza și trebuie sę respunda, ministrul Croației ședea linișcit în fotoliul ministerial, căci pe el nímene nu-l interpelá, căci el nu trebuia sę respunda nimenui. Nici n'a audit glasul lui nímene. El apoi, ca sę nu se uręsca, ci totusi sę aiba ceva ocupațiune, se delectá în frumșętea damelor din galeria. Înse, ięta ce se n'tęmplá. Deputatul Madarász, carele n'a mai avut ministru neinterpelat, par că i-a invidiat acęsta línisce, și a decis sę-l interpeleze, și anume în caus'a celui mai nou rescriptu regescu cătra diet'a Croației. Așă dara și ministrul Croației va trebui sę vorbeasca. Va fi inse interesant, dęca va respunde croațesce lui Madarász.

Hymen. Dl Aron Deacu, teolog absolut de Blașu, și-a încredințat de soția în Oradea-mare pe domnișór'a Cornelia Nistor, fiic'a repausatului paroc din Giriș Gri-

gorie Nistor. — *Dl Ioanichie Neagoe*, teolog abs., la 12/24 ianuarie și-a serbat cununia cu dșor'a Anastasia Borca la Petrovasilo în Banat.

Numerarea poporului a scos la lumina, că în Sibiu, unde sînt 19,684 locuitori, femeile întrecu pe bărbați cu 934 ense, în zece ani populațiunea a crescut cu 686. Cu atât mai tare a scăzut populațiunea în comitat, și anume cu 4035 suflete; caus'a acestei scaderi se dîce a fi, că multi români au emigrat în Dobrogea. În comitatul Aradului asemenea a scăzut în multe locuri, dar în altele s'au sporit, astfel, ca s'au vorbim numai de cununele unde șed români, în Chereleșu au scăzut cu 324, în Chișineu cu 130, în Comlașu cu 154, în Șir'a româna cu 1179, în Păncota cu 227, în Șepreușu cu 256, în Pauliș cu 260, în Șoimoșu cu 225, în Totvaradi'a cu 55; dar în altele s'au sporit, de es. în Otlaca cu 311, în Pecic'a româna cu 949, în Siclău cu 99. Îndreptămu și o greșelă de tipar din nr. trecut: locuitorii din orașul Satumare nu sînt 49 mii, ci 19 mii.

Carneval. În comun'a *Cebza*, comitatul Timișorii, corul vocal al plugarilor de acolo va da la 8 febr. st. n. în sal'a școlii române un concert și bal. Program'a concertului: „Deștepta-te române!“, cântat în cvartet de corul vocal al plugarilor din Cebza, sub conducerea preotului lor *dI Alesandru Bugarin*; „Juna de român“, cântat de corul vocal; „Nu desperati!“ poezia de *Iosif Vulcanu*, declamata de plugarul și membru al corului *Pavel Tomergia*; „Junimea Parisiana“, cvartet cântat de corul vocal; „Mai înainte și acum“, poezia umoristică de *Iulian Grozescu*, declamata de *dI învețator Augustin Petcu*; „S'o vedi, mama“, cvartet cântat de corul vocal; „Marșul armatei române“, executat de corul vocal. Venitul curat al acestei petreceri este destinat în favorul bibliotecii ce se va înființa la școl'a gr. or. rom. din Cebza, și jumătate în favorul fondului corului vocal din Cebza.

Pericolul velului. Se scrie ierasi, căci s'a scris și mai de mult, că deca multe dame au iern'a nasu roșu, caus'a e purtarea velului lasat în jos. Velul împedea descompunerea grabnică a respirațiunii calde, și prin urmare nasul se 'ncalzește; dar numai decăt — mai ales în mergere — aerul rece care petrunde, apesa în jos spre nas părțile apatose ale respirațiunii, și mai ales spre vârful aceluia. Acest proces al încălzirii și recoririi roșesce nasul. Deci iern'a n'ar trebui să se pörte velul lasat în jos.

Didița Ionescu eră de 21 ani, orfana de tata și de mama. La 15/27 ianuarie ea, dimpreuna cu alte două colege, s'a admisu la examen în liceul St. Sava din București. *Dl Spiru Haret*, profesor la facultatea de științe, începî esamenul, și dupa ce întrebă pe cele trei candidate, la miédadi comunică dșorelor ascultate, că e mulțamit. Parinti plecara acasa cu copilelelor, înștiințați că au să se 'ntörca la orele 2. Plecând cătra casa, scrie „Românul“ de unde scötemu aceste, dșor'a Didița se plânse cumnatului seu, că n'a fost întrebata cu destula severitate, profesorii nu pot să aiba o ideea esactă de ce scie; ajunsi acasa, ea se plânse de nou, că i s'a facutu nedreptate, căci a fost întrebata ușor, adaugînd că de geb'a a muncit, fiind că n'a putut să-si arate tötă știința. Când la două ore unu sferu, cumnatul intră în odai'a ei s'o duca în liceu, o gasi lungita la pământ într'un lac de sânge. Nenorocit'a copila își taiase gätul cu un cuțit.

Necrologu. *Toma Șorbanu de Cernesci*, paroc și protopop gr. c. român de Careiul-mare, archidiacon al părților Sarmarene, decorat cu crucea coronată de aur,

a încetat din viața la 28 ianuarie, în etate de 76 ani, și în anul 52-le al preoției sale. Îl gelesc fiicele sale: *Maria Șorbanu* cu soțul *Ioan Bercianu* canonicu în dieces'a gr. c. din Lugoș, *Iuliana Șorbanu* cu soțul *Gregoriu Borlanu* paroc gr. c. în Szt.-György-Abrány cu fiii lor *Victoriu teol.*, *Ioan stud. gimn.* și *Alesandru*; *Teresia Șorbanu* cu soțul *Alesandru Popu* de Ilyésfalva jude cercu reg. în Szilágy-Cseh, dimpreuna cu fiii și fiicele lor *Cornelia*, *Laura*, *Sigismundu*, *Victoru*, *Alesandru* și *Teresia*; *Ioan Șopróni* ca ginere veduvu paroc gr. c. în Hurezu cu fiicele lui *Elisa* cu soțul *Ioan Buteanu* profesor gimnas. în Beiușu, precum și fiii ca stranepoti *Angela*, *Elena* și *Ioan*, *Elena* cu soțul *Ioan Mihalca* preot gr. c. în Șimand. În mormântarea se facu la 30 ianuarie, asistându unu publicu forte numerosu, compus din tôte confesiunile. S'au ținut două predicățiuni, un'a românesce, de parocul din Sănlău *dI Gavril Lazar de Purcarețu*, alt'a — unguresce de cătra cunoscutul predicator unguresc, *dI protopop Iustin Pappffy*.

Sciri scurte. *La Reginul sasesc* s'a conchiamat de cătra advocatul *P. Barbu* și protopopul *M. Crișanu*, pe 3 febr. st. n. 8 ore demineta, o ședința electorală constituitoare. — *Moștenitorul de tronul Rudolf* primindu întrebuintarea castelului vênatorescu din Görgény și gürul acestuia, în Transilvania, s'au și aplicat acolo doi supra-forestieri de curte și alti optu subforestieri. — *La Viena* în anul viitor se va ține o esposițiune internațională de tablouri, spre acestu scopu *br. Rothschild* a datu o suta de mii de florini. — *Doi jidovi saraci* din Brunn au moștenit patru-spre-dece milioane dupa un unchiu al lor din America; acesta, mutat acolo, s'a facut catolic, și a ajuns episcop. —

Sciri din Români'a. *Presedintele statelor unite americane* a adresatu Domnului o scrisöre, spre respunsu la scrisörea prin care acesta i-a notificatu independința României. — *Senatul*, de când s'au redeschis corpurile legiuitoare, nu s'a putut completă; de aceea președintele publica în „Monitoru“ numele absenților fără motive. — *Bugetul* anului 1881—1882 s'a depus și lele trecute pe biuroul camerei, totodata s'a comunicat adunării deputaților proiectul de lege relativ la organizarea învețământului în Români'a. — *Schimbarea numelui* și pronumelui nu se va mai pute face fără autorizațiune, căci, spre a pune capet abusurilor, guvernul a presintat camerei unu proiectu de lege, conform căreia nimeni nu-si va pute schimbă numele său pronumele decăt dupa ce va dobândi aprobarea consiliului de ministri. — *La București* stratul de zapada, precum cetimu în „Rom.“, a ajunsu de grosimea de un jumătate de metru. — *La Turnu-Severin* mai multi cetățeni au decisu de a nu consumă decăt produse d'ale țerei, spre a încuragă astfel industri'a națională. — *La Galati* în 11/23 ianuarie dn'a *Petrescu*, cunoscut'a acrobata româna, facînd producțiuni pe trapez, cörd'a trapezului s'a rupt și ea cađu dela o înnalțime de mai multe metre, încăt deveni neînsuflețita; i s'au datu îndata ajutöre medicale, totusi starea sa este din cele mai critice. — *In camera* s'a împărțitu proiectul voiatu deja de senatu, d'a se aședă bustul lui *Costache Negri* în sal'a camerei. — *Jockey-clubul român* din București și-a rennoitu astfel: vice-președinti *gen. Florescu* și *gen. Manu*, directori dnii *Al. Catargiu*, *Gr. Cantacuzino*, *L. Paciurea* și *G. Filipescu*, secretari dnii *Al. Blarenberg* și *L. Halfon*, cassieru *dI P. Millo*. — *In Dobrogea* s'a facutu în anul 1880 urmatöarele îmbunetațiuni: s'au înființat 100 școle, s'a deschis o moșee și s'au înființat 10 biserici creștine ortodoxe.